

MIELIPIDE

Jos tällä menolla ja nostotavalla jatketaan, niin tulevaisuudessa meidän joet ovat mutaviemäreitä ja järvet haisevia, umpeen kasvavia lätäköitä. JOUKO TUOMELA

LUKIJALTA

Alkuperäisyys ei ole etninen asia

Tutkija Antti Aikio vaati (MT 6.8.) Suomea ratifioimaan alkuperäis- ja heimokansoja koskevan ILO:n yleissopimuksen. Suomen hallituksen hallitusohjelmaan on Saamelaiskäräjien vaatimuksesta kirjattu tavoite alkuperäiskansoja koskevan yleissopimuksen ratifioinnista. ILO:n yleissopimus numero 169 koskee alkuperäiskansan tai -heimon oikeuksia. Saamelaiskäräjät on vaatinut yleissopimuksen ratifiointia siten, että se soveltuisi vain sen ylläpitämään äänioikeusluetteloonsa merkittyjä. Selvennyksen vuoksi on todettava, että yleissopimuksen ratifiointi on hallituksen perustella oikeuksia loukkaava ja kiistan-

alainen, koska se koskee vain yhtä etnistä ryhmää ja kieliperusteella alkuperäisväestöä. Kiistan aiheuttaa nykyisen saamelaiskäräjälain mukainen, pääosin kieliperusteinen määritelmä saamelaisuudesta, josta edelleen johdetaan alkuperäiskansaan kuuluminen Suomessa.

Alkuperäiskansoja koskevan yleissopimuksen mukaan näin ei ole. Sen mukaan alkuperäisyys ei ole etninen asia eikä se ole kieliasia lainkaan. Sen perustana on jokaisen oma oikeus- ja asutushistoria ja ns. itseidentifikaatio alkuperäiskansana. Se ei edellytä edes kyseisen valtion ryhmän alkuperäisyyden tunnustusta, minkä puuttuminen sinänsä olisi kyllä

outoa, eikä se edellytä mihinkään rekisteriin kuulumista. Sellaisia edellytyksiä ei voida myöskään kansallisesti asettaa.

Tutkija Tanja Joonan on ehdottanut yleissopimuksen ratifiointia Lapin Yliopistossa 25.2.2012 esitetyssä väitöksensä. (Yhteiskuntatieteiden maisteri Tanja Joonan väitöskirja ILO Convention No. 169 in a Nordic Context with Comparative Analysis: An Interdisciplinary Approach). Hänen esityksensä mukaan lähtökohta yleissopimuksen piiriin kuuluvista henkilöistä on tyystin erilainen kuin Saamelaiskäräjien esittämän vaaliluettelon henkilöpiiri osoittaa.

Joonan mukaan Kansainvälinen työjärjestö ILO on

ratkaissut asian selvästi sopimuksen 1. artiklassa. Sen mukaan alkuperäiskansaan kuuluu henkilö, joka polveutuu alueen alkuperäisväestöstä, on säilyttänyt kulttuurinsa tunnusmerkkejä ja tuntee itse olevansa alkuperäiskansaa. Itse identifikaatiolle annetaan suuri merkitys. Kieli on merkittävä, mutta merkitystä ei korosteta. Suomessa voimassa olevasta kieliperusteisesta saamelaiskäräjälaita johdettu alkuperäiskansan määritelmä on siten yleissopimuksen 1. artiklan mukaan väärä. Määritelmä ei sovellu tarkoitukseensa.

Oikeusministeriössä on tietävästi kiireellisellä aikataululla meneillään yleissopimuksen ratifiointia koskevia selvityksiä

ja saamelaiskäräjälain tarpeellisia muutoksia koskeva selvittely. Yleissopimuksen 1. artiklan mukaan asianosaisia, alueen alkuperäiskansan edustajia eli lappalaisia ei ole asian yhteydessä lainkaan kuultu. Tämä menettely on saamelaisen verisukulaisten lappalaisten alkuperäisiä oikeuksia loukkaava ja syrjivä.

Ihmisoikeuksia koskevat asiat perustuvat kansainvälisessä käytännössä aina ja vain tutkimustietoon. Tutkimustieto on sama asia kuin perustelut. Ei voi olla siten yksinomaan poliittista perustelua tällaiselle hankkeelle.

Jouki Kitti
saamenkielisen Sapmelaslehden päätoimittaja vuosina 1980-1999

Edelläkävijäksi

Lopetetaan eläintarhat ja -puistot. Villieläimiä näkee tv:stä. Aloitetaan Korkeasaresta ja ollaan edelläkävijöitä tässäkin asiassa.

Naaraistiekeri

Tuista

Tuki pois sellaisilta, jotka teettävät heinänään pulassa olevilla mullimiehillä eivätkä vuokraa peltotajaa.

Jotakin tolkkua

Oikea ase

Olisiko tuo ollut Maulavirralle iso vaiva hommata oikea ase etukäteen teurastuksiin?

Ei nimimerkkiä

Lihalle hintaa

Kyllä Perälä kinkut saa riittämään leimasimella, ei kasvattamalla.

Joutsenmerkki

Marjoista

Maahan putoavat marjat lannoittavat hapanta metsämaata. Eivät ole miljoonien tappio, vaan uuden sadon tae.

Marjastaja

Luomusta

Luomutilat polttaa öljyä ja käyttää ydinenergiaa. Eli onko luomuekskustelu kaikilta osiltaan kuosissa?

Mökin ukko

Herätys

Turneentutkinto alas

VIERASKOLUMNI

Kyllä maalla on kivaa...

Alussa oli muutama vuosikymmen sitten rakennettu kesämökki. Vaatimaton, kuten silloin oli tapana tehdä: keittiönurkkaus, sauna, pari makuusoppea, hiukan isompi oleskelutila. Se riitti maailmalle lähteneelle nuorelle siteiksi kotiseutuun. Pienten lasten hoitokin sujui vaatimattomissa oloissa yllättävän hyvin.

Lapset varttuivat. Heille maaseutu oli vierasta, harrastukset ja ystävät kaupunkissa, eivät he viihtyneet alkeellisissa oloissa, parmonjen ja hyttysten purtavina. Mökkivierailut lyhenivät ja harvenivat.

Vanhemmat huokailivat, että onhan maalla ihan kivaa, mutta kun olot ovat niin alkeelliset. Kyllä mökillä oltaisiin enemmän, jos sinne laitettaisiin sähköt.

Tuli sähköt, ja samalla valot, sähköhella, jääkaappi ja televisio. Hetken oli kaikki hyvin, mutta yllättäen mökkivuorokausia ei kertynyt sen enempää. Kyllä mökillä oltaisiin enemmän, jos täällä olisi vesijohto ja viemäri. Ne laitettiin; entisestäkin pienestä saunasta napsaistiin tilat suihkulle ja vessalle.

Ja kun mökissä oli nyt vesijohto, laitettiin samalla sähkölämmitys, joka piti talvella mökissä peruslämmön ja esti vesijohtojen jäätyksen. Nythän mökille voisi tulla talvella, olisi niin mukava hiihdellä ja käydä välillä vaikka pilkilläkin.

Kerran siellä mökillä käytiin pääsiäisenä, kun olivat tiet jo ehtineet sulaa. Eihän sinne talvella aikaisemmin olisi oikein pääsytäkään, kun tietä ei ollut aurattu.

Eikä kesälläkään mökkivuorokausia tullut kovin paljoa, kun mökki oli niin ahdas. Rakennettiin nukkuma-ahta,

tai parikin.

Seuraavaksi mökin vähäistä käyttöä selittivät saunan epäkäytännölliset ja pienet tilat. Niin rakennettiin uusi, erillinen sauna, miltei yhtä iso kuin alkuperäinen mökkikin.

Siihen tuli takkahuone, jossa voisi pari ihmistä nukkua. Kun on paremmin tilaa, voi kutsua ystäviä mökille.

Itse mökissä keittiötä laajennettiin entisen saunan tiloihin. On mukavampi laittaa ruokaa isollekin porukalle, kun keittiössä on tilaa ja kunnollinen varustus, mikro ja astianpesukone.

Mutta käryt tulivat keittiöstä oleskelutilaan, eikä ulkona voinut syödä kun hyttys kiusasivat. Ensi kesänä rakennetaan kunnollinen grillikota ja ulkoilmakeittiö, niin sitten täällä mökillä kyllä viihtyy, voi grillata sateellakin! Niin tehtiin.

Ja joka vuosi käytiin keuhkokuumeen panemassa mökki kesäkuutoon, käynnistettiin sen vuoden rakennushanke, vietettiin ne pari pakollista mökkiviikkoa juhannuksen tienoilla, ehkä pari viikonloppua marja- ja sieniaikaan.

Loka-marraskuussa piti käydä laittamassa mökki talvikuntoon ja haravoimassa lehdet mökin pihalta. Ovathan nuo koivut on ihan kivoja, mutta roskaavat niin kamalasti... Tällaiselta näyttää maalla asuvan silmin monen mökkilläisen elämä.

Tietysti se on vain mökitönnä kateutta, kun ei itse pääse nauttimaan mökkelämän ihanuudesta!

SEPPÖ VUOKKO
on luontokirjailija
Savitaipaleelta.

Maaseutuväestö, puolustakaa asemaanne

Kun Timo Soini nosti viime eduskuntavaaleissa puolueensa kansanedustajamäärän viidestä 39:een ja kieltäytyi hallitusvastuusta, kirjoitin Maaseudun Tulevaisuudessa otsikolla: Mihin Timo Soini pyrki? Kun tuohon kirjoitukseen en ole saanut vastausta ja kunnallisvaalit ovat edessä, haluan täältä syrjäseudulta asioita katsoen kirjoittaa, mitä politiikka näyttää.

Timo Soinin viime eduskuntavaaleissa saama valtava vaalivoitto merkitsee käytännössä sitä, että suurin osa Suomen kunnista lopetetaan pienimmistä alkaen tällä vaalikaudella.

Kun minä näin kirjoitan, haluan kunnallisvaaleihin valmistautuvilla maaseudulla asuville ihmisille selvittää, miten poliittinen hallinto Suomessa toimii.

Kun Timo Soini sai viime eduskuntavaaleissa EU:ssa tehtyjä ratkaisuja arvostelemalla suuren vaalivoiton ja kieltäytyi päästämästä puoluettaan hallitusvastuuseen, merkitsee se käytännössä sitä, että perussuomalaiset eivät voi vaikuttaa mitenkään Suomen sisäpolitiikassa tehtäviin ratkaisuihin.

Valtion hallinto toimii Suomessa niin, että eduskuntavaalien jälkeen puolueet

neuvottelevat keskenään, kenelle hallitusvastuu kuuluu vaalituloksen perusteella.

Demokratia toimii kansanvaltaisesti silloin, kun äänestäjien mielipidettä kunnioitetaan, ja vaalivoitajat kantavat hallitusvastuun.

Viime eduskuntavaalien jälkeen kävi kuitenkin niin, että Timo Soini petti äänestäjäänsä, eikä lähtenyt kantamaan hallitusvastuuta. Jos Timo Soini olisi päästännyt puolueensa hallitusvastuuseen, hän olisi pystynyt kokonaan estämään peruskuntien lakkauttamisen.

Kuka tästä ratkaisusta sitten kärsii? Koko Suomihan

tästä kärsii, sillä demokratia ei toimi, koska Timo Soinin puolue kerää vain valtaa, mutta kieltää vaalivoitajille kuuluvan vastuun.

Maaseutuväestön on pidettävä tulevaisuuden vaaleissa silmänsä auki, sillä se ratkaisee äänillään viime eduskuntavaaleissa Timo Soinille vaalivoiton.

Vuoden 1966 eduskuntavaaleissa sosialidemokraatit ja vasemmisto saivat vaalivoiton ja tällä ratkaisulla lopetettiin Suomessa kunnanlääkärinjohtajien ja lainattujen Ruotsista nykyjärjestelmän tilalle.

Kun Timo Soini avasi MT:n vieraskolumnissa kunnallis-

vaalikeskustelun 3.2.2012 otsikoituna: "EU haluaa paras-tamme", niin nyt Timo Soinin harjoittama politiikka näyttää johtavan siihen, että valtaosa Suomen kunnista lopetetaan tällä vaalikaudella.

Kun valtiovalan toimintapitein maaseudulla elävien ihmisten elinmahdollisuuksia vaikutetaan johtaa se käytännössä työkykyisen väestön vähenemiseen ja on erittäin suuri uhka kotimaisen elintarviketuotannon harjoittamiselle.

Heimo Linna
entinen kansanedustaja
ja maatalousministeri
Perho

Laajakaistaa tahdolla

elsingin Sanomat (6.8.)
laajakaistat

Tasa-arvo ei toteudu kuntaliitoksissa

utta kuntauudistus-

sitten. Todistettavasti Suomes-

kun ei tätäkään menoa ole.

MIELIPIIDE

Jos tällä menolla ja nostotavalla jatketaan, niin tuovat mutaviemäreitä ja järvet haisevia, umpeen k

LUKIJALTA

Alkuperäisyys ei ole etninen asia

Tutkija Antti Aikio vaati (MT 6.8.) Suomea ratifioimaan alkuperäis- ja heimokansoja koskevan ILO:n yleissopimuksen. Suomen hallituksen hallitusohjelmaan on Saamelaiskäräjien vaatimuksesta kirjattu tavoite alkuperäiskansoja koskevan yleissopimuksen ratifioinnista. ILO:n yleissopimus numero 169 koskee alkuperäiskansan tai -heimon oikeuksia. Saamelaiskäräjät on vaatinut yleissopimuksen ratifiointia siten, että se soveltuisi vain sen ylläpitämään äänioikeusluetteloonsa merkittyjä.

Selvennyksen vuoksi on todettava, että yleissopimuksen ratifiointi on tällä perusteella oikeuksia loukkaava ja kiistan-

alainen, koska se koskee vain yhtä etnistä ryhmää ja kieliperusteella alkuperäisväestöä. Kiistan aiheuttaa nykyisen saamelaiskäräjälain mukainen, pääosin kieliperusteinen määritelmä saamelaisuudesta, josta edelleen johdetaan alkuperäiskansaan kuuluminen Suomessa.

Alkuperäiskansoja koskevan yleissopimuksen mukaan näin ei ole. Sen mukaan alkuperäisyys ei ole etninen asia eikä se ole kieliasia lainkaan. Sen perustana on jokaisen oma oikeus- ja asutushistoria ja ns. itseidentifikaatio alkuperäiskansana. Se ei edellytä edes kyseisen valtion ryhmän alkuperäisyyden tunnustusta, minkä puuttuminen sinänsä olisi kyllä

outoa, eikä se edellytä mihinkään rekisteriin kuulumista. Sellaisia edellytyksiä ei voida myöskään kansallisesti asettaa.

Tutkija Tanja Joonan on ehdottanut yleissopimuksen ratifiointia Lapin Yliopistossa 25.2.2012 esitetyssä väitöskesänsä. (Yhteiskuntatieteiden maisteri Tanja Joonan väitöskirja ILO Convention No. 169 in a Nordic Context with Comparative Analysis: An Interdisciplinary Approach). Hänen esityksensä mukaan lähtökohta yleissopimuksen piiriin kuuluvista henkilöistä on tyystin erilainen kuin Saamelaiskäräjien esittämän vaali-luettelon henkilöpiiri osoittaa.

Joonan mukaan Kansainvälinen työjärjestö ILO on

ratkaissut asian selvästi sopimuksen 1. artiklassa. Sen mukaan alkuperäiskansaan kuuluu henkilö, joka polveutuu alueen alkuperäisväestöstä, on säilyttänyt kulttuurinsa tunnusmerkkejä ja tuntee itse olevansa alkuperäiskansaa. Itse identifikaatiolle annetaan suuri merkitys. Kieli on merkittävä, mutta merkitystä ei korosteta. Suomessa voimassa olevasta kieliperusteisesta saamelaiskäräjälain johdettu alkuperäiskansan määritelmä on siten yleissopimuksen 1. artiklan mukaan väärä. Määritelmä ei sovellu tarkoitukseensa.

Oikeusministeriössä on tietävästi kiireellisellä aikataululla meneillään yleissopimuksen ratifiointia koskevia selvityksiä

ja saamelaiskäräjälain tarpeellisia muutoksia koskeva selvittely. Yleissopimuksen 1. artiklan mukaan asianosaisia, alueen alkuperäiskansan edustajia eli lappalaisia ei ole asian yhteydessä lainkaan kuultu. Tämä menettely on saamelaisten verisukulaisten lappalaisten alkuperäisiä oikeuksia loukkaava ja syrjivä.

Ihmisoikeuksia koskevat asiat perustuvat kansainvälisessä käytännössä aina ja vain tutkimustietoon. Tutkimustieto on sama asia kuin perustelut. Ei voi olla siten yksinomaan poliittista perustelua tällaiselle hankkeelle.

Jouni Kitti

saamenkielisen Sappmelaslehdessä päätoimittaja vuosina 1980-1999

Edelläk

Lopeteta
-puistot.
tv:stä. Al
resta ja ol
tässäkin a

Tuista

Tuki pois
teettävät
olevilla m
vuokraa p

Oikea a

Olisiko tu
iso vaiva l
etukäteer

Maaseutuväestö, puolustakaa asemaanne